

Toimetuse ja talituse: Tallinn, Vene tän. 11-a, krt. 10. Postkast 70. Telefon 9-28. -: Tellimise hind: aasta peale 6 krooni, kuus 60 senti.

Eesti Spordileht ilmub laupäeviti.

Nr. 16.

Laupäeval, 17. mail 1930. a.

XI. aastakäik.

D
a
v
i
s

c
u
p
i

1. ring.

Austraaliat oodatakse Euroopa grupi võitjaks.

Kogu Euroopa elab praegu sportliku elu kahe suure tähe all; üks on tennis, teine jalgpall. Mõlemis on suured võistlused pidamisel, kus pealtvaatajaid tuhandeid kokku tuleb.

Tennisel on peaaegu koondunud Davis cupi võistlustele, kus läinud nädalal lõpetati Euroopa grupis esimese ringi mängimist. Teine ring tuli sel nädalal alustamisele.

Varematel aastatel kuulus Davis pokaal õieti ainult ingliskeelt kõnelevate rahvaste mängukavva. Ameerika, Inglismaa ja Austraalia panid välja tugevamad mängijad, kes vastaseid kergelt välja löid ja seega hõlpsasti lõpuvõistlusele pääsesid. Tähtsamad mängud peeti Ameerikas. Alles peale Prantsuse võitu Ameerika üle on osavõtjate arv Euroopa piirkonnas suurem ja sellepärast kandub ka kogu mängude raskuspunkt Euroopale. Kuna Ameerika grupis ühisriigid kindlad võitjad on, on Euroopa grupis tõsisteks vastasteks Jaapani ja Austraalia mängijad. Viimased kaotasid küll kahe aasta eest Genuas Itaalia vastu ning läinud aastal üldse ei startinud, kui praeguse hea vormi juures võivad üllatusi pakkuda.

Paljud üllatusi on käesoleva aasta mängud toonud. Mis veel tulla võib, näitab tulevik. Olulise üldiselt üllatanud Austraalia mängijatest, kes kerge vaevaga võitsid Shveitsi ja keda hea mängu tõttu peetakse võimalikult Euroopa grupi võitjaks, kes kokku läheb Ameerika grupi parimaga.

Tenniselüt Wembledoni staadionil sammu peale võistlust koju. Vasakult: miss Collier, Coen, Bennet, Cochet, Nuthall ja Austin.

Sakslastel oli valus kaotust vastu võtta inglastelt, keda nad eelmisel aastal 3:2 võitsid. Rootsi ei pääsenud üldse võidule, kuna ta kõik viis mängu kaotas mitte kellegi muule kui Lõuna-Slaaviale.

Peale Davis cupi võistlusi on üldiselt hulk rahvusvahelisi tennisvõistlusi peetud suuremates linnades, eriti aga Vahemere suvituslinnades, kus kuulsused linnast linna reisivad.

Üksikutest Davis cupi tulemustest võiks nimetada:

Inglismaa võitis Saksat 3:2.

Briti-India võitis Kreekat 3:2. Kreeka tõi võidud Zerlandi, kes lõi Suri ja Sarajivani. Kõik mängud olid nelja setilised.

Jaapan võitis Ungarit 4:1, mille järele ta teises riigis kokku läheb Indiaga.

Hispaania võitis Belgia samuti 4:1.

Poola võitis Rumeeniat 3:2, millega ta vastaseks on Inglismaale.

Iiri lõi Monacot 3:1.

Austraalia võitis Shveitsi 5:0 ja sattub kokku Iiriga.

Lõuna-Slaavia võitis Rootsit 5:0, mille järele ta kokku läheb Hispaaniaga.

Peale tähendatute lähevad teises ringis kokku Tshehho-Slovakkia ja Taani, Hol-

landi ja Soome, Norra ja Austria ning Itaalia ja Egiptus. Need riigid pääsesid otsekohe teise ringi.

Üksikud kohtamised mängijate vahel on väga pinevad olnud.

Shveitslane Chiesa võitis esimese seti austria-lase Mooni vastu 6:4, kuid viimane võitis järgmistel 6:2, 6:1, 6:1.

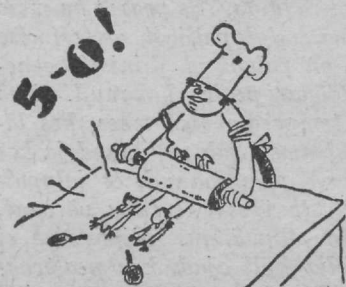
Crawford lõi teist shveitslast Aeschlimanni 6:0, 6:3, 6:1.

Jaapanlastest lõi Otha oma vastast Takaczi kiire ja täpse mängu juures 6:1, 6:4, 6:0. Harada võitis Ungari paremat meest von Kehrlingi 2:6, 8:3, 8:6, 6:2.

Varssavis võitis Mishu Poola meistrit kõvas mängus 6:3, 4:6, 6:4, 6:1. Poolakas Tloczynski tasus kaotuse Poulieffile 6:3, 7:5, 6:4.

Brüsselis said mõlemad maad esimesel päeval ühe punkti. Maier võitis kodulinna Lac-roix'd 3:6, 6:1, 3:6, 6:2, 6:3, kuna Ewbank Belgiale punkti tõi võiduga Juanico üle 6:3, 7:5, 2:6, 2:6, 6:1.

Belgradis mängisid Friedrich ja rootslane Ramberg 6:3, 1:6, 6:4, 5:7, 6:4. Kodumaa meis-

Rootsi spordilehe karikatuur rootslaste kaotuse puhul lõuna-slaavlastele.

Eesti sai jalgpalli treeneri.

„Spordilehele“ kirjutanud jalgpalliliidu sekretäär
H. Visman.

Pingutuste järele, mis tehtud aastate jook- sul, jõuti nii kaugemale, et suudeti Austriast palgata jalgpalliõpetaja, kelle ülesandeks on edasi viia meie seltside mängijaid, õpetada noori ning koostatud rahvusmeeskonna võimeid viimistleda. Seni on kolm suuremat seltsi vahetevahel iseseisvalt treenerit palganud, et saada paremaks teistest seltsidest. Sellega on vahest iga selts ise rada käinud ning rahvusmeeskonna koostamisel tekkis raskusi, kuna kaasmängijad oma stiili poolest lahku läksid. Ühise treeneriga saadakse ka ühist kooli õpetada, ühtlaselt viimistleda, mis ainult kasu võiks tuua.

Mängijate oskused ja võimed on paaril aastal seisnud ühel tasapinnal või isegi tagasi läinud. Rida vanemaid mängijaid on oma varustuse kolikambri viinud ja pealtvaataja osaga leppima hakanud. Meie naabrid on aga püsivalt tööd teinud. Nii said soomlased läinud aastal õpetust inglise treenerilt, kuna Läti seltse õpetas austriaalane. Sellest siis ka tuli, et vastaste tasapind tõusis, nende võitmine raskeks muutus ning meie juba kaotustega arvestama pidime. Meie meeskondade retked Rüga ja sealsed tagajärjed näitavad, kuivõrt tõsiste vastastega meil tegemist on. Veel enam. Kogu Euroopa teeb suuri pingutusi selleks, et oma jalgpallimängu klassi tõsta. Rikkamatel seltsidel on omad alalised treenerid, kelle ülesandeks mehi õpetada, nende eest hoolitseda ja tasapinda tõsta. Kui üksikute seltside mängijad head on, siis suudetakse koostada ka head rahvusmeeskonda. Kuid selle viimistlemiseks tehakse ka suuri pingutusi. Nii on Prantsusmaal suuri summe parlamendilt nõutud kehalise kasvatuse edendamiseks. Itaalias on sport tehtud fascismi liikumise osaks. Selle kaudu tulevad summad ettevalmistamiseks, see hoolitseb, et mehed võimalikult võidaks. Mitte vähem ei kuluta Saksamaal, kes oma paarkümmend parimat mängijat umbes kuu aega enne maavõistlust kogub, internaadis ülal peab ning kus siis meestele viimast treeningut antakse. See sünnib üleriikliku spordiõpetaja O. Nerzi järelevalvel. See sakslaste töö pole jäänud tagajärjetuks. Saksa rahvusmeeskond on tänava suurtest tuleproovidest läbi käinud. Kui veel kuud poolteist kaotati Itaaliale, siis suudeti Shreitsi liiga 5:0, mis osalt seletatav viimase meeskonna nõrkusega, kuna seal palju noori mängijaid sisse võetud. Kuid läinud laupäeval mängiti Berliinis inglise profidega 3:3, kusjuures vastased viigistava värava löid viimasena. Inglased on alati olnud meesteks, kelle jalgpalli vastu on tuntud aukartust, keda pole loodetud võita. Kuid juba läinud aastal ei käinud inglise seltside meeskondade käsikandajad hästi; nad pidid kibedaid kaotusi vastu võtma. Nüüd viik sakslastega näitab veel kord, et mandril ollakse head ja et inglaste ülivõim on kadumas.

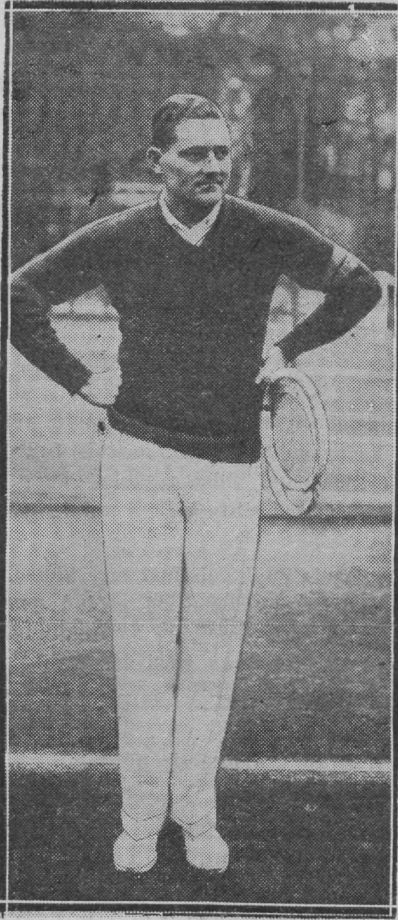
Nii näeme, kuidas teistes riikides enda võimete täiendamiseks valvel ollakse. Kui meie ei taha oma purkonnas õigust kaotada ühises peres kaasa rääkida, siis peame ka meie pingutusi tegema. Jalgpalliliit on esimese sammu astunud: on palganud Viini treeneri Kerri, kes tööga peale hakanud. Too siimpaatne, täis temperamenti mees, kes läbistanud kõik tähtsamad jalgpallimaad ja kes ainult Austraaliasse pole saanud, et jalgpallimängus on vastaste ülesanne liiga väravat, mitte aga näidata ilumängu. Viimasega ei saada kaugemale. Olid küll ajad, kus pealtvaatajatele meeldis ilumäng, nüüd on aga ajad

teised. Ilumängijad kaotavad teistele, kelle sihiks väravaid liüa, kes selleks välja õpetatud. Treeneri tahtmine on heaks õpetada iga üksikut mängijat, kelle kokkumäng juba hiljem tuleb.

Kui meie suudame oma tasapinda parandada ja noori mängijaid juurde saada, siis oleme palju võitnud. Kas see aga otsekohe paari kuuga annab tulemusi, mis käega katsutavad, on küsitav, kuid väiksema murega võib süüki vastu minna maavõistluste seeriale. Viimane algab heitlusega lätlastega 5. juunil Tallinnas, millele järgnevad võistlused: Rootsi ja juuli viimasel nädalal, Soomega 5. augustil ja Balti turniir 15.—17. augustini Kaunas, kusjuures lisaks võib tulla veel maavõistlus Lätiga Riias.

Tähendatud võistluste edukaks läbiviimiseks peab siis ka treeneri õpetus abiks olema. Ning liidu juhatus selle juures loodab, et seltskond talle aritava käega vastu tuleb toetuste andmisel, kuna liit treenerile tasumiseks vajatameid summasid peab koguma korjandustega ja loterüga, mis praegu käimas. Viimaste toetamisel iga spordiharrastaja ja pealtvaataja toetab ka ühist ettevõtet ja tõstab meie sporditasapinda ning annab julguse ka tulevikus treenerit palgata.

Davis cupi 1. ring.

Prantsuse noor mängija Landry.

ter võitis külalist Söderströmi 4:6, 6:3, 6:1, 6:0. Sefer võitis Rambergi 6:3, 6:2, 6:2. Paarismängu kaotasid rootslased 6:3, 6:1, 5:7, 6:2.

— William Tilden mängis Viinis ühel päeval 7 mängu, millega pealtvaatajaid köitis ja vaimustusse viis. Ta võitis Mohri 6:0, 6:0; Johnsoni 6:1, 6:0; Horchi 6:0, 6:1. Segapaaris Cilly Ausemiga võitis ta ungariasi Tibanay-Silbersdorfi 6:3, 6:0, viinlasi Adler-Gerischi 6:0, 6:0 ja paarismängus koos krahv Ludvig Saleniga Viini paari Gabel-dr. Zborzil 6:2, 6:2 ja Decker-Marksteini 6:3, 6:2.

— Shveitsi meistrivõistlusi naistele peetakse Bauer-au-Lac'is. Samas mängisid ka austria-

Austraalia mängijad Moon ja Crawford.

sed. Neist võitis Moon dr. Mauerhoferit 6:0, 6:0, kuna sama tagajärg tuli ka Buschmannil. Crawford võitis Weintali.

Klubivõistlustes Racing Club de Paris, tennisklubi Sidney ja tennisklubi Baur-au-Lac vahel on prantslastel 3, austriaalastel 2 ja kodulinnalastel 0 p. Borotra võitis Aeschlimanni 6:4, 6:1; Landry Mooni 6:1, 7:5, Crawford-Moon — Borotra-Landry 6:4, 4:6, 6:2.

— Karel Kozeluh võitis Najuchi 6:3, 7:5, 6:2.

— Tilden tuli Itaalia meistriks, lüües Mörpurgot 6:1, 6:1, 6:2. Koos Coeniga võitis ta ka paarismängu Mörpurgu-Gaslini üle 6:0, 6:3, 6:3.

— Cilly Aussem tuli Viinis peetud võistlustel Austria meistriks, lüües pr. Schomburgki 6:3, 6:4. Koos viimasega mängis ta naispaarismängu Ungari paari Schreder-Paksy vastu, keda võitis 6:0, 6:1. Segapaarismängus ühes Tildeniga võitis ta Schreder — v. Kehringi 6:4, 6:3. Tilden tuli meesmeistriks, võites Matejkat 6:3, 6:2, 8:6.

— Cupi 2. ringis on Itaalia võitnud Egiptust 5:0. Üksikud mängud olid: Stefani—Vahid 6:0, 6:2, 6:0, Mörpurgu — Grandquillot 6:4, 6:1, 6:2. Paarismäng Mörpurgu-Stefani — Grandquillot-Zahard 10:8, 6:1, 1:6, 3:6, 7:5.

— Ernie Schaaf on punktidega võitnud Tommy Loughrani Philadelphias.

— Los Angelesis on üliõpilane Bob Van Osdel kõrgust hüpanud 201,29 sm. Herman Brix tõukas kuuli 15,96 mt.

— Itaalia — Hollandi maavõistlus jalgpallis lõppes 1:1, kuna Itaalia B — Luksemburg mängisid 8:1.

— Primo Carnera on mõne kuu jooksul Ameerikas „kokku poksitud“ poolteist sadatuhat dollarit. Ameerikasse sõidul olid ta taskud rahast päris tühjad.

— 19 rahvast Stokholmis. 20.—27. juulini peetakse Stokholmis suuri rahvusvahelisi võistlusi, millest osa võtma kutsuti 22 rahvast. Neist on ainult Bulgaaria, Kanada ja Luksemburg eitava vastuse saatnud. Osavõtjate hulgas on Austria, Belgia, Taani, inglise, Eesti, Soome, Saksa, Prantsuse, Hollandi, Iiri, Itaalia, Jaapan, Inglismaa, Läti, Leedu, Norra, Poola, Rootsi, Tšehho-Slovakkia ja Ameerika ühisriigid.

— 8. mail kohtasid Londoni poksiringis ameeriklane Young Sribling ja taanlane Hans Schoenrath. Esimene laseb endale veerand tundi oodata, siis aga asub otsekohe vastast materdama välgukiire vasakuga. Esimesel ringil on ta juba ülekaalus. 2. ringi kahe minuti jooksul selgub ülekaal sel määral, et vahekohtunik Sriblingi võitjaks tunnistab.

— Viktoria Zizikova on Alshiiri rahvusmeeskonda võitnud 6:0, kuna ta edasi Alshiiri Club Francaise'i võitis 4:2. Aafrika reisul oli meeskonna „bilanss“ 40:3 ja seda 4 mänguga.

Seitsmest meetrist 16 meetrini.

Kuidas sai E. Hirschfeldist ilmarekordimees.

Aastate jooksul on tihti nimetatud sakslase Emil Hirschfeldi nime, kes on parim kuulitõukaja ilmas ja kelle nimel püsib ilmarekord tagajärjega 16,045 meetrit.

Hirschfeld jutustab lähemalt sellest, kuidas temast sai ilmakuulus kuulitõukaja.

Kasvanud osalt linnas (Allensteinis), osalt maal, astusin 1920. a.

KUUETEISTAASTASE POISIKESENA VABATAHTLIKULT SÕJAVÄKKE.

Kooliajal, kui ka pärast seda kuni väkce astumiseni polnud mul võimalust sportida, sest eestkätt tuli teha vanemate majas tööd. Sel aastal pandi alus sportimisele sõjaväes, kusjuures tegevuspiirkond oli väga piiratud. Sellele vaatamata oli igal kompaniil mõni tubli mees, kes spordialal tegutses. Kompaniis leidsin veltveebel Duweinekis omale õpetaja. Teistest aladest eelistas ta kuulitõukamist, mida ta harjutas juba 20 aastat. Tema saavutus oli 11 mtr. ümber, millega ta tõusis parimate kuulitõukajate hulka Ida-Preisimaal.

Teenistuse esimene aasta oli sõjaväelisele õppusele pühendatud. See tõi mulle kehaliselt suurt kasu ning aitas 1921 a. kevadel sportimisega algust teha.

ÕHUTATUD ÕPETAJALT TÕUKASIN ESMAKORDSELT KUULI KOMPANII HARJUTUSVÄLJAL 7,50 mt.

Sellega kuulusin kompanii viletsamate hulka. Mul polnud kavatsust tõugata ainult kuuli, kuna ma tahtsin leida spordiala, kus kõige kiiremini võib saavutada silmatorkavat tagajärge. Kuid ükski meister pole taevast kukkunud. Katsed ei annud teistel aladel ka tagajärge. Kasvasin pikemaks ja muutusin raskemaks. Seal seletas mu veltveebel, et ma ainult tõukamiseks ja heidete jaoks loodud olen. Nii pöördusin tagasi „rauda-tõukamisele“. Mäletan hästi oma õpetaja sõnu sel puhul:

„JOOKSTA VÕIB IGAMEES, KUID RAUDA ÕHUS LOOPIDA VÕIVAD ÜKSIKUD.

Meie viskasime siis veel vasarat ja 50-naelalist raskust. Nii alustasin ma õieti kuulitõukamisega. Treenerisime iga päev, kui oli teenistusest vaba aeg, nagu lõuna- ja õhtutunnid. Meie treening oli peaaesjalikult tõukamine. Vaidlematult kuulasin oma veltveebli, kelle asjatundlikule pilgule ja korraldusele andusin.

TEHNIKALE PÕRATI VÄHEM TÄHELEPANU KUI JÕULE.

Nõuti kõrgemat jõupingutust, kuna muu oli tähtsuseta. Nii taheti tõukelt tõukele paremat tagajärge saavutada.

SEE TREENINGUVIIS OLI KAHTLEMATA EBAÕIGE. Kuid muret ei teinud meile tol ajal suurepärase tehnika; jõud oli tooniandev.

SAMAL AASTAL SAAVUTASIN SELLE HARJUTAMISVIISIGA 8 meetrit.

Neil eeldustel ja harjutamistingimustel läksin ka 1922 a. kevadel diviisjoni meistri võistlustele Königsbergi,

KUS 9,82 mtr. OMA ÕPETAJA TAGA JÄIN 3. KOHALE.

See oli mu esimene avalik võistlus.

1923. a. SUUTSIN TÕUKEID JUBA 11 meetri KAUGUSELE VIIA.

ja end sellega paremate Ida-Preisimaa tõukajate ridadesse upitada. Mu õpetajal oli palju tegemist, et minuga ühel tasapinnal püsida.

1924 a. TÕUKASIN JUBA 12,17 mtr.

Minu tung oli kogu aeg sihitud sellele, et oma võimeid parandada ja võidetud tiitleid kaitsta. Kuna ma sel aastal juba esirinnas ja juhtiv olin, siis muutus ka minu vahetõuk veltveebli, kes pidi nüüdsest peale õpilase osas olema. Saavutatud tähelepanekute põhjal muutsin oma treeningut ja tegin selle mitmekülgsemaks.

KÕIK TEISED HARJUTUSED, JOOKSUD, HÜPPED, POKSIMINE, RASKUSTE TÕSTMINE jne. VÕETI KAVVA.

Harjutuste juures pöörati tähelepanu sellele, et saavutada kiirust, mis kuulitõukamise juures on kahtlemata suure tähtsusega.

12,86 mt. PEALE SUUTSIN 1925 a. OMA REKORDI PARANDADA.

Juba järgmisel aastal komandeeriti mind Wünsdorfi sõjaväe spordikooli, kus sain viiekuulise erioõppuse edaspidiseks väeosade õpetaja kohale määramiseks. Seal oli õppus igakülgne ja see täiendas mind neist külgedest, mis mul veel küllaldaselt arenenud ei olnud. Seal tõusis minu jõud ja kiirus, samuti ka suurel määral tehnika. Tähtsaid näpunäiteid sain seal õpetaja dr. Krümmerilt.

Samal aastal komandeeriti mind veel Frankfurt Maini äärde, kus läbi tegin liidu olümpia ettevalmistamise kursuse. Seal tulid tõuge alal uued näpunäited, mis olid väga tulurikkad. Need andsid ka tulemusi, mille järele oma selle aasta

TAGAJÄRGE SUUTSIN 13,17 mt. PEALE ÜLES VIIA.

1927. a. võtsin uuesti osa olümpia ettevalmistamise kursusest ning selle järele parandasin tagajärge

14,47 mt. PEALE.

1928. a. saadeti mind uuesti õpilaseks Wünsdorfi, kusjuures mu tagajärg

14,50 mt. PEALE TÕUSIS.

Koolis andis dr. Krümmel mulle lõpuliku vii-

Sakslane Emil Hirschfeld tõukab kuuli.

mistluse, et mind ette valmistada olümpiamängudele, mille pidamiseks oli kuus kuud. Esimese kuue nädala jooksul oli treening enam kümnevõistleja kui erialamehe treening. Õigemini oli see kaevuri töö, sest see töö oli nii pingutusrikas ja jõukulatust nõudev. Kuid tagajärg ei jäänud tulemata. Kui mul selja taga oli 3-kuuline treening, lennutasin

ESMAKORDSELT KUULI 15,03 mt. PEALE. Kui olin saavutanud selle raskesti kättesaadava piiri, hakkas edasi juba märksa kergemini minema. Siis olin veel kord olümpia kursusel, kus tõukasin juba 15,49 mt.

MÕNI PÄEV HILJEM SAAVUTASIN 6. mail BRESLAUS 15,79 mt. SELLEGA OLIN KA PURUSTANUD ILMAREKORDI,

mis 20 aastat seisnud ameeriklase Ralph Rose nimel 15,54 mt. See tulemus oli üks suuremaid minu spordimehe elus, mis avaldus mulle erakorralist mõju. Minu järgmiseks sihiks oli tulla võitjaks olümpiamängudel Amsterdamis.

KUID SEE SPORTLASE HILGEVÕIT JÄI SAAVUTAMATA.

Minu tähelepanu on nüüd kõitnud 1932 a. mängud Ameerikas. Siis avaneb veel kord võimalus

purustada ameeriklase Kucki olümpiarekordi, mis on 15,87 mt., kuigi ilmarekord juba praegu minu nimele on tulnud, millega olen saavutanud piirjoone, mida aastakümnete jooksul on peetud kättesaamatuks. Meestel minu pikkusega ja kehakaaluga (185 naela) peaks võimalik olema kuuli lennutada 16,50 mt. peale.

Paberossid „Manon“

20 th. 35 senti.

Tähelepanu!

Meie vabrikus puhastatakse tubakas pneumaatilisel viisil tolmust ja teistest kahjulikkudest lisandustest.

A.-s. „Laferme“.

— Rootsi meistriks murdmaajooksus tuli Lindgren — 32:48,8. Teiseks oli Larsson — 33:14,8.

— Hollandi-Belgia maavõistlust jalgpallis peeti Amsterdamis. See lõppes 2:2.

— Tshehho Slovakkia jalgpalli liit on oma liiget Rapid karistanud 2-aastase võistluskeeluga ja 1000-kroonilise (100 Ekr.) rahatrahviga selle eest, et tähendatud meeskond liidu loata võistles Hispaanias.

— Neegerpoksija Jack Thompson on 15. ringis punktidega võitnud Jackie Fieldi ja sellega viimaselt üle võtnud ilmameistri tiitli.

— Ungari meistriks jalgpallis tuli Ujpest 34 punktiga, võites 16, viigistades 2 ja kaotades 2 mängu. Väravad 66:28. Ferencvaros jäi teiseks, kuna tal oli 13 võitu, 6 viiki ja 1 kaotus. Väravad 69:25.

— Inglise jalgpallimeistriks tulnud Sheffield Wednesday 42 mängust võitis 26, kuna 8 mängu viiki ja sama palju kaotas.

Värvate vahetõuk on 107:57. Teiseks tulnud Derby County võitis 21, viigistas 8 ja kaotas 13 mängu värvatega 90:82. Viimasele kohale jäi Everton, kes võitis 12, viigistas 11 ja kaotas 19 mängu värvatega 80:92.

Üldse löödi 1758 väravat. Teises liigas võitis Blackpool 27, viigistas 4 ja kaotas 11 mängu 98:67 väravatega. Siin löödi sama arvu mängude juures 1513 väravat.

Jnglise—Saksa maavõistlus 3:3.

Sakslaste suurvõit 17 aasta järele.

Läinud laupäeval seisid Berliini Grunewaldi staadionil vastamisi Saksa ja Inglise jalgpalli rahvusmeeskonnad, kusjuures 52.000 pealtvaataja juuresolekul võistlus lõppes 3:3, poolaeg 2:1 inglase kasuks. See võistlus peeti 17-aastase vaheaja järele, kuna mõlemad rahvusmeeskonnad viimast korda mängisid 1913. aastal.

Ilmasõja ajal rikutud vahekordade pärast ei suutnud Inglise ja Saksa jalgpalli rahvusmeeskonnad rohelisel väljal kokku minna. Pikemate läbirääkimiste järele jõuti käesoleval aastal kord nii kaugemale, et inglase valitud välja sõitsid Berliini. Enne ilmasõda on mõlemad meeskonnad kohanud 4 korda, kusjuures kolm mängu lõppesid Inglise võitudega 5:1, 9:0, 3:0 ja üks viigiga 2:2.

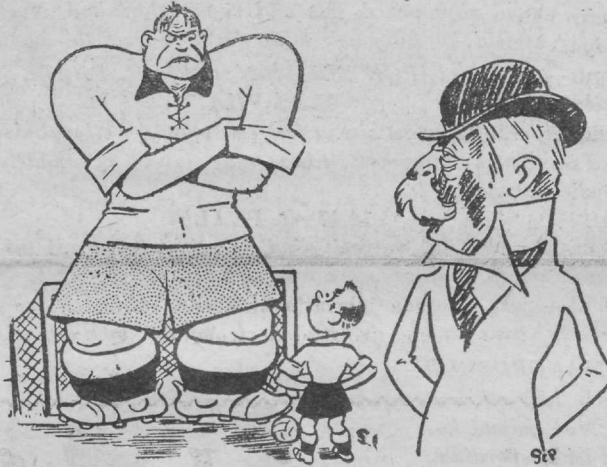
Läinud aastal suutis Saksa meeskond mängida Shoti valitutelega 1:1, kuna sel aastal Inglise lõi Shotit 5:2. Sakslased võitsid võistlust suure tõsidusega ja ettevaatusega. Nad ei julenud loota, et nad võidavad või viiki mängivad. Nende parem asjatundja Willy Meisl hindas tagajärge 3:1 peale Inglise kasuks. Inglise aga ise võitsid mängu ka väga tõsiselt, tähendades, et sakslased on neile väga kardetavateks vastasteks. Nad olid välja toonud omad paremad mehed, mille järele meeskonna koosseis oli: Hibbs — Brimingham; Goodall — Huddersfield Town, Blenkinsop — Sheffield Wednesday; Strange — Sheffield W., Webster — Middlesbrough, Marsden — Sh. W.; Crooks — Derby County, Jack — Arsenal, Watson — West Ham United, Bradford — Birmingham, Rimmer — Sh. W.

Meeskonnal oli kaasas treener ja liidu elu- aegne sekretär sir Wall, kellel juba 70 aastat turjal, kes poolsada aastat juhtinud Inglise jalgpalli ja kes kuninga poolt tõstetud aadli seisuse. Oligu Inglise koosseisu kohta veel nii palju tähendatud, et nende parem sisemine Jack läks Arsenalile üle Bolton Wanderersist peale selle, kui viimane selts oli saanud 10.000 naela tasuks mehe lahtiandmise eest.

Maavõistlus ajas mitte ainult Berliinis meeled ärevile, vaid hulk inimesi tuli ka provintsist kohale. Piletid, mis eelmüügile anti, müüdi tunni jooksul, kuna eeskätt rahuldati ettetellijad.

Võistluse eel Grunewaldi staadionil hakkas vihma sadama, mis pidi olema külaliste kasuks. Mõlemate meeskondade ilmumist tervitatakse tormiliselt.

Mängu 6. min. saavutab Inglise esimese värava. Peale selle langeb nende ridadest välja Marsden, kes tublisti vigastada saab, nii et haigemajas talle lõikust tuli teha.

Hirmul on suured silmad. Inglise enne maavõistlust sakslaste kujutusel. Paremalt: inglase saatja sir Wall.

Veerand tunni pärast tasuvad sakslased esimese kaotuse. Poole tunni mängu järele pääsevad inglased jälle juhtima. See tagajärg püsib teise poolajani, mil sakslased tasuvad ja siis veel juhtiva värava löövad. Alles 10 min. enne lõppu suudavad inglased tasuvärava lüüa ja sellega mängu viigistada. Sakslaste pealtvaatajate vaimustus rauges sellega natuke, kuna see vahepeal väga tormiline oli.

Sakslased peavad seda tagajärge väga heaks ja on uhked oma võimete peale, kuna nad jalgpalli emamaa vastu ausalt on suutnud kaitsta oma värve.

Ungari hävines Itaaliale.

Maavõistlus lõppes 5:0.

Budapestis peeti 8. Ungari-Itaalia maavõistlust jalgpallis, mida jälgima oli tulnud 40.000 inimest ja liidule 120.000 pengöt sisestulekut andis. Võistlus lõppes 5:0 Itaalia kasuks. Üksikud peavad seda Ungari kaotust rahvuslikuks häbiks ja oma jalgpalli pankrotiks. On kokku kutsutud suurem asjatundjate nõupidamine, et tuleviku samme kaaluda.

Pariisi Colombes staadionil kohtasid Tshehho-Slovakkia ja Prantsuse jalgpalli rahvusmeeskond maavõistluseks, mida jälgis 15.000 inimest. Tshehhi profidest sai parim mängija Swoboda tugevasti vigastada. Tshehhid võitis 3:2, kuna poolaeg oli 2:2.

Petkievicz löödud.

Kuroczinski oli temast parem.

Ketast üle 50 mt. heidetud.

Ameerika üliõpilased peavad järjest kergejõustiku võistlusi, kus silmatorkavalt häid tagajärge saavutatakse. Viimased andmed käivad Kansas osariigis Lawrence'is peetud võistluste kohta, kus püstitati 13 rekordi.

Punanahkne indiaanlane Charles on 10 võistlusel saanud 7543,396 punkti, kusjuures esimese päeva punktid olid 4190. Mees polegi suuremat pingutust avaldanud ja sellega viimast pakkunud. Teine uus mees on samuti indiaanlane Fames Grant, kellel oli 7061 p. Charlesil oli 100 mt. 10,9; kaugus 701 ja kõrgus 183.

Cy Leland võitis 100 yardi 9,4; Lee Sentman 120 yardi tõkked 14,6; Ted Shaw kõrgus 192, Warne ja Otterness teivas 421. Michigani üliõpilased, kelle hulgas oli Solan, jooksid 4×110 yardi 41,0 sek.; Oklahomi baptisti kolledsh 4×220 yardi 1:27 ja miil 3:19.

Stanfordi ülikooli võistlustel saavutas Krenz ketast 49,09. Tema parim tagajärg on aga 49,90 mt. Kuuli tõukas ta 15,60 mt. Rothert oli parem tagajärjega 15,81 mt. Viimasel oli ketas 45,41 mt. Churchill — oda 62,48; Curtice oda 61,90. Dowell hüppas 731, West 726 ja Butler 721 sm. Jooksud olid: Dyer 100 y. 9,8; 220 y. 21,3; Morrison 440 y. 49,2; Zelman 880 y. 1:57,2; Mossman miilis 4:23. Uuemad andmed kõnelevad, et Eric Krenz on heitnud ketast isegi 50,85 mt.

Üks raadio teatas isegi, et Krenz harjutustel on heitnud 53,95 mt., mis tagajärje juures kahelda võib.

4. mail peeti Varssavis kergejõustiku hooaja avamispäeva puhul rahvajooksu 8 klm. peale, millest tänavu 234 jooksjat igast Poola linnast kokku tuli. Võistlus peeti lennugal, mille maa võrdlemisi sile ja kerge muruga kaetud on.

Stardist peale algas vedama Kuroczinski, tema järel Petkievicz. Üle poole maa on kaetud — Petkievicz surub ennast ette, — Kuroczinski ei jäta seda ataki ja asub jälle vedamisele. Nii mööduvad 7 klm. — kord on üks, kord teine ees. Viimasel kilomeetril aga võtab Kuroczinski spurdi ning Petkievicz on sunnitud alla andma. Kuroczinski võidab jooksu väga hea ajaga 24:26,4. Petkievicz on 70 mtr. maas. Kolmandaks tuli Savaryn (Lvov) 300 mtr. maas. Jooksu lõpetasid 228 jooksjat.

4. mail peeti Posenis „Varta“ kiubi omavahelisi võistlusi, kus saavutati:

Kuul: Heliasz 14,20 mt.
Kuul kahe käega: Heliasz 25,62 (uus Poola rekord) (13,92+11,70).
Ketas: Heliasz 40,54 mt.
Kõrgus: Kruszczyński 1,70 sm.

Kuroczinski ja Petkievicz.

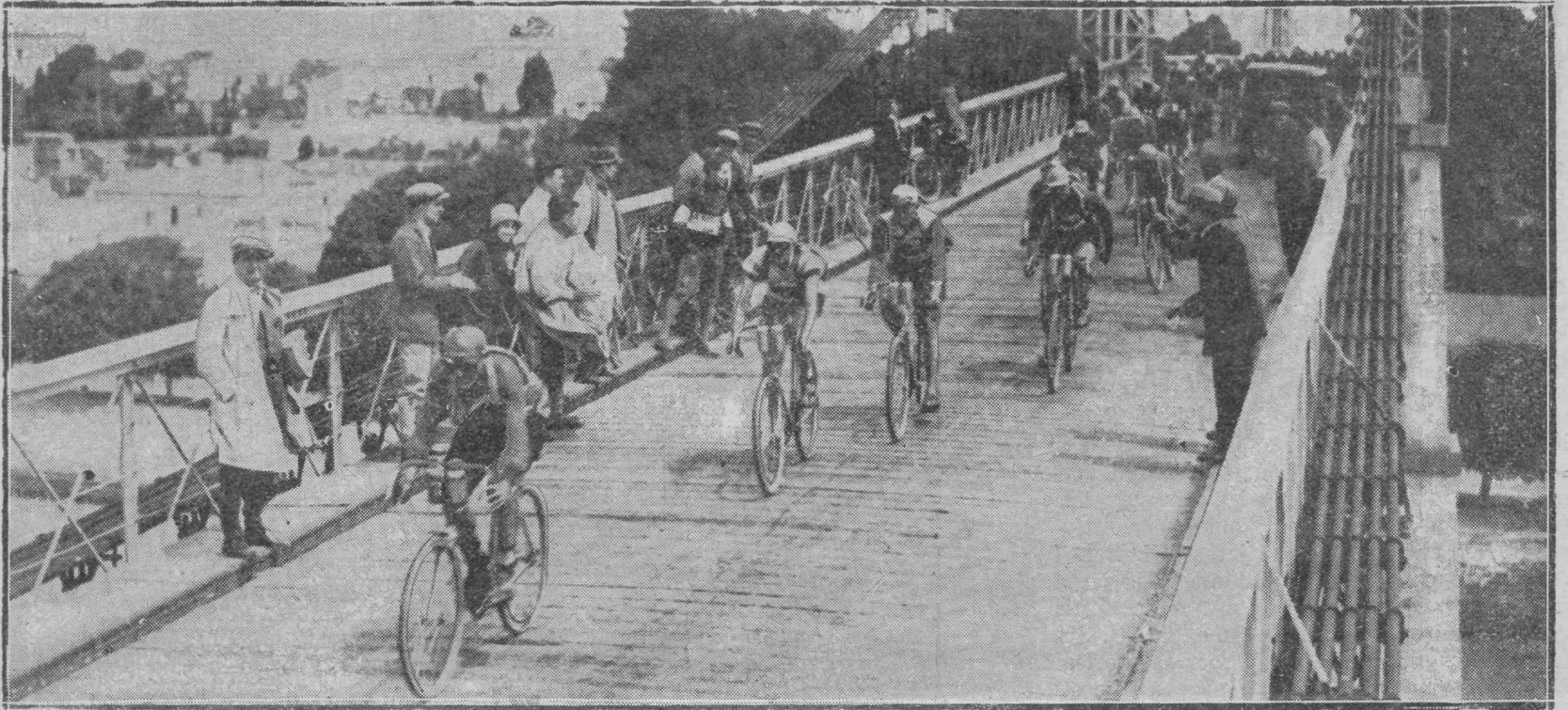
— 35 miljonit autot maailmas. Ameerika eriajakirja „Automotive Industries“ arvestuse järele oli maailmas 1929. a. lõpul 34.951.000 autot. Peale selle oli registreeritud 2.557.000 mootorratast.

— K. Karlsson on Lundis, Rootsis, peetud võistlustel kõrgust hüpanud 193,5 sm. 197 sm. ajas ta maha. Sama mees on kaks korda võitjaks tulnud Rootsi-

Soome maavõistlusel. Rootsi rekord kõrguses on 195 sm. Österbergi poolt.

— Milanos peetud võistlustel on Itaalia sprinter Toetti 100 mt. jooksnud 10,6; 150 mt. 16,6 ja 210 mt. 23,2 sek.

1000 mt. võitis Beccali 2:29, kuna Sera Martin teiseks tuli 2:30,8. Pighi heitis ketast 42,46 mt. ja tõukas kuuli 13,28 mt. Facelli aeg 400 mt. tõketes oli 55,4.

Praegu on käimas Prantsus- ja Saksamaal suured pikamaa jalgrattavõistlused, millest kumbagi maa parimad ratturid osa võtavad. Saksamaa tuur on koguni 2500 kilomeetrit. Pildil näeme Prantsusmaa võistlejaid teekonnal Perpignanist Marseilles'se. Võistlejatest on ees de Waele.

Eesti meister Lätis.

Sport — RJK 1:0; Sport — Wanderers 1:2.

Riias lätlastega pole kunagi olnud kerge mängida. Seal vast läheb lõkkele nende temperament ergutatud pealtvaatajatest, mis nende mänguvõimet tugevasti tõstab. Kevadisel külaskäigul Tallinna kaotasid nii RJK kui ka Wanderers, Spordile — RJK isegi kolossaalselt 7:1. Nüüd Spordi vastukülaskäik 10. ja 11. mail pidi andma revanši. Sport sõitis välja oma parema koosseisuga ja kõva esitusega R. Saulmani ja H. Rutopõldu näol.

Esimene mäng 10. mail RJK vastu oli YMCA väljal. Terve päev sadanud peen vihm tegi savise pinnaga platsi libedaks, mis mängu korralikuks läbiviimiseks tugevasti takistas. Vilistab Kruminsh. Alguses võtab Sport tugeva tempo ja surub mängu RJK värava alla. Mõned kerged kombinatsioonid ja juba leiab Läti väravavaht palli omast võrgust.

SPORT JUHIB 1:0.

Näib, et Sport valmistab RJK-le suurt üllatust. See värav aga ei heiduta lätlasi. Omase hooga ja temperamendiga arendavad nad mängutempot, kuid Spordi ilmne ülekaal heade lühikeste söötudega võimaldab neile alati teha sõite vastase värava alla.

RJK uus väravavaht püüab hea õne ja oskusega rida kardetavaid palle. Iga minut tekib raskeid situatsioone RJK värava all. Lätlased viivad mõnikord ka palli Spordi värava alla, kuid seal likvideerib Tipner kõik hädaohud. Nurgalöögid 8:0 Spordi kasuks poolajal.

TEISEL POOLAJAL ARENDAVAD LÄTLASED PEALTVAATAJATE ERGUTUSEL KOHATI MARULIST TEMPOT.

Kuid nende pikasöötudega mäng ei ole täpne, ega saa hädaohutlikuks Spordile. Sport mängib rahulikult ja kindlalt, kuid väravad jäävad saavutamata. Küll lüüakse vastu posti, vastu väravavahti — kõik jääb asjatuks. RJK üksikud pealetungid näivad võimaldavat viiki. Lõpupoole läheb pimedaks, ei ole enam näha palli. Mängu tuleks katkestada, kuid vahekohtunik lõpetab mängu vast siis, kui tänaval lambid süütuvad. Teise poole nur-

galöögid 2:1 Spordi kasuks. RJK mängis hulga paremini oma Tallinna mängudest. Nendel oli hoogu ja kiirust küllaldaselt, kuid mängu täpsus puudus. Sport sellevastu mängis haruldaselt kenat ja otstarbekohast mängu. Harilikult madal sööt ei ole Spordi stiil. Kõik mängijad olid ühetaoliselt head, mis JÄTTIS MEESKONNAST VÄGA ÜHTLASE MULJE.

Teisel päeval seisab

SPORDI VASTASENA WANDERERS.

See on Läti paremaid meeskondi. Eelmise päeva kõva tempo ja märg väli on Spordi meeskonda kõvasti väsitanud. Wanderers on välja toonud oma parima koosseisu. Pealtvaatajaid ilusa päikesepaistelise ilma tõttu rohkesti. Vilistab Redlich. Sport mängib alla tuult ja päikest. Alginutid näitavad kohe, et tänane mäng on raskem, kuigi Wanderersil pole seda hoogu ja temperamenti, mis RJK-l; sellevastu mäng aga palju täpsem. Sport arendab jälle lühikesesöödulist mängu, kuid seda jõurikkust ja kiirust, mis eelmisel päeval nii suurt ülekaalu andsid, ei ole. Trahvikastini jõuab Sport kergelt, kuid seal likvideerib Läti kaitse kõik pealetungid ja pallid, mis värava peale lüüakse, jäävad Jürgensi saagiks. Tipner eelmisel päeval saadud vigastuse tõttu lonkab, kuid vahetada teda ei juleta. Kindlat ülekaalu ei oma kumbki meeskond. Ühest pealetungist saavutab Wanderers esimese värava. Spordi kaitse on viivitanud ja Tipner ei suuda lähedalt löödud palli pareerida.

Pealtvaatajad sattuvad ekstaasi, karjuvad ja lärmitsevad, näib nagu tea, mis oleks juhtunud.

TEISEL POOLAJAL ON SPORDIL RASKEM MÄNGIDA.

Tuul ja madal päike segavad tugevasti. Pealegi on meeskond väsinud; kuid ind ja hoog ei raue. Sport teeb häid kombinatsioone, kuid löök värava peale jääb ikka kuidagi hiljaks. Oli juhuseid, kus kolme-nelja meetri pealt lüüakse väravavahile sülle. Üle palli han-

gib Jürgens isegi Paali jalalt. Wanderersil aga veab edasi. Ühest pealetungist, kus kaunis suur sumin Spordi värava eel, lüüakse veel kord pall Spordi võrku. Nüüd vast läheb lahti Läti temperament. Aina kukub mehi ja tahetakse tagajärge veelgi suurendada. Sport aga reageerib külmalt ja rahulikult. Kindlate söötudega on peagi pall Wanderersi värava ees ja sealt Läti võrgus. Ei aita käte lahutamine — puhast väravat ei saa tühistada kuidagi. Head võimalused viigistamiseks luhtuvad korduvalt Spordil. Mõlemad mängud mängis Sport paremini seni Tallinnas nähtud mängudest. Näib, et madalsööt hakkab pinda leidma Spordi meeskonnas.

— Charlottenburgis peetud võistlustel on ungarlane Szepes oda heitnud 62,23. Vichmann jooksis 800 mt. 2:00,9.

— Tamperes on Eino Kenttä ketast heitnud 43,59.

Paberossid

BAAR	25 t. — 35 snt.
STELLA	20 t. — 25 „
DIVA	25 t. — 25 „

Tähelepanu!

Meie vabrikus puhastatakse tubakas pneumaatilisel viisil tolmust ja teistest kahjulikkudest lisandustest.

A.-s. „Laferme“

Tartumaal püstitati uus rekord.

Prost 5000 mt. — 15:54,3.

Esimeste rahvuslike kergejõustiku võistluste pidamise au omandas tänavu Tartu Kalev, kes hooaja avavõistlused korraldas 10. ja 11. mail. Kui võistlused osavõtjate arvult vastavõistluste suurvõistluste ilmet ei annud, siis üksikute paremate saavutuste tasapinnalt võib neid siiski varakevadesteks suurvõistlusteks pidada. Tartu paarikümne parema mehe kõrval olid osa võtmas Tallinna Kalevist E. Rahn ja N. Küttis, pealinna politsei spordiringist K. Laurson, Pärnu Tervisest J. Meimer ja Pärnu Vapruses J. Kadak ja Petermann.

Võistluste väljapaistvamad alad olid kõrgus, ketas, oda ja 5000 meetrit, kus saavutati tagajärgi, mis läheneval kolmikmaavõistlusegi Eesti nime häbisse ei jäta. E. Rohlil tuli jälle kord tõusunõks puhtalt välja ja ta ületas näilise kergusega 1,80 mt., mida Eestis tükil ajal ei ole enam näha olnud. Ka G. Sule 1,75 mt. ei jätnud palju soovida, pealegi kui 1,80-st jäi puudu vaevalt paar sentimeetrit. N. Feldmann, kes heitnud harjutustel järjekindlalt üle 46 meetri, jäi seekord püsima 44,81 meetrile. Kehalise kasvatuse instituudi mehed A. Niggol ja Ilves tõstsid endid 40 meetri heitjate hulka ning mõlemad lasevad oletada, et tehnilise täienemise juures mõne meetri juurdelisamine neile palju raskusi ei tohiks teha. Odaheites oli huvitav duell vanameister J. Meimeri ja noore G. Sule vahel. Viimane ületas vanameistri kindla paremusel, heites 61,13 mt., kuna J. Meimer jäi 57,83 peale. Ka Niggoli 53,27 on märkimisväärne.

Jooksudest oli eriti tähelepanuvääriv 5000 mt., milles M. Prost näitas, et ta ei ole kaugelki veel oma viimast sõna öelnud, vaid võib iga uue võistlusega rekorde kõikuma lüüa. Kardetava konkurentsita saavutas ta uue Tartumaa rekordi 15.54,3, kuna Pärnu uus jooksutäht Petermann jäi teiseks, ajaga 16.16,2, mis peaks parem olema maksvast Pärnumaa rekordist. Koidu, kel pikamaades viimasel ajal mõjuv sõna olnud kaasa rääkida, ei pidanud Prosti tempole vastu ja lõpetas kolmveerand kilomeetrit enne lõppu. Vanameister Karla Laurson pidi leppima nii 800 kui 1500 m. ainult kolmanda kohaga. 800 m. olid võitjateks Koidu ja Soonberg, 1500 mt. aga Soonberg ja Anon.

Huvivaeseks on kujunenud teatejooksud, kus esinevad ainult Kalevi meeskonnad. Mõne aasta eest, kui konkureerisid Akad. spordiklubi ja Kalevi meeskonnad pinavas heitluses, olid need huvitavamaid numbreid võistluskavas.

Tehnilised tagajärjed:

Esimeses eeljooksus: E. Labent — Tartu „Kalevi“, aeg 11,4 sek.; 2) F. Ütt — Tartu „Kalevi“, 3) H. Kadak, Pärnu „Vapruse“, mõlemad viimased rinnaosa järel.

Teine eeljooks: 1) K. Schüts — Tartu „Kalevi“, 12,2, 2) J. Meimer — Pärnu „Tervis“, kuna E. Rahn jooksu ei lõpetanud.

60 m. jooks: 1) A. Roosson — Tartu „Kalevi“, 7,6, 2) A. Kärnsa ja 3) F. Ernits, mõlemad E. Ak. Sp. Kl.

Kuulitõuge: 1) N. Feldmann — E. A. S. K., 13,50 mtr; 2) J. Simson — Tartu „Kalevi“, 13,01; 3) G. Sule — Tartu „Kalevi“ — 12,75.

800 mtr. jooks: 1) A. Koidu — Tartu „Kalevi“, aeg 2,05, 2) L. Soonberg — Tartu „Kalevi“, kuna 3. kohaga tuli leppida Karla Laursonil.

Kõrgushüpe: 1) E. Roht — EASK, 1,80, 2) G. Sule — 1,75, 3) N. Küttis — Tallinna „Kalevi“ — 1,65.

500 mtr. jooks algajatele: 1) A. Pedajas — 1.14,2, 2) Allilender, 3) E. Rossmann, kõik Tartu „Kalevist“.

200 mtr. jooks: 1) F. Ütt, Tartu „Kalevi“,

24 sek., 2) K. Schüts — 24,4, 3) H. Kadak, 25,1, 4) J. Meimer, 25,3.

Teivashüpe: 1) G. Sule — 320 (vahehüppes 330), 2) H. Michelson — Tartu „Kalevi“, 320, 3) J. Martin, Tartu „Kalevi“ — 320.

Teatejooksu 4×1000 mtr. võitis Tartu „Kalevi“ I. meeskond, aeg 11,44.

100 meetri lõppjooksus võitis H. Kadak — 11,7, 2) F. Ütt — 11,8, 3) K. Schüts — rinnaosa järel. Labent jalavigastuse tõttu ei võistelnud.

Kaugushüpe hooga: 1) E. Rahn — Tallinna „Kalevi“ — 6,72, 2) N. Küttis — 6,53, 3) A. Jakobson — EASK — 6,24.

1500 mtr. jooks: 1) L. Soonberg — 4 min. 25 sek., 2) J. Anon — Tartu „Kalevi“ — 4 min. 29,8 sek., 3) K. Laurson — Pol. sp. ring — 4 min. 35,5 sek.

Kettaheide: 1) N. Feldman — 44,81, 2) A. Niggol — Tartu „Kalevi“ — 40,75, 3) O. Ilves — EASK — 40,39.

110 mtr. tõkkejooks: 1) E. Rahn — Tallinna „Kalevi“ — 16,4 (riivas nelja tõket), 2) A. Niggol — 19,2.

Kõrgushüpe algajale: 1) F. Ernits — EASK — 1,55, 2) A. Roosson — 1,40.

Odaviske: 1) Gustav Sule — 61,13, 2) J. Meimer — 57,83, 3) A. Niggol — 53,27.

5000 mtr. jooks: 1) M. Prost — Tartu „Kalevi“ — 15 min. 54,3 sek. (uus Tartumaa rekord), 2) A. Petermann — Pärnu „Vapruse“ — 16 min. 16,2 sek., 3) K. Laas — Tartu „Kalevi“ — 16 min. 53,7 sek., 4) J. Anon — 17 min. 16,6 sek., 5) H. Malleus — Tartu „Kalevi“ — 17 min. 32,5 sek.

Kilde.

Võistluste suurema võidu omandas pärmulaane J. Kadak, viies ära Eesti sprinterite kantsist, Tartust, sajas meetris esimese koha. Muidu on selles maas Tartul vähemalt kolm esimest kohta alati kindlad olnud, kuid nüüd ei suudetud ühe pärmulase ees oma aukohti kaitsta. Omajagu teeneid on siin E. Labentil, kes eeljooksus näitas 11,4, kuid lõppjooksu ajal arvas paremaks tegeleda abikohtunikuna. Teatakse rääkida, et Labentil olnud „jünes“ põues. Üleliigse „raskusega“ muidugi ei maksnud võistleva minna!

*

Üksi M. Prost ei põrmustanud maakonna rekordi, vaid ka kohtunikud odaheites, kuulutades G. Sule tagajärge 63,13, mis jääb A. Klumbergi poolt aastate eest püstitatud rekordist ainult 19 sm. võrra maha. Juubeldus oli suur. Rekordi iga oli aga üürrike ja seda tänu Pärnu meeste agaruusele, kes olid silmamõõduga otsusele jõudnud, et Sule ja Meimeri tagajärgede vahe ei saa kuidagi kuut meetrit olla. Siis tuli ka kohtunikel meelde, et mõõdulind numeratsioon annab kaks meetrit ette. Sellega langes G. Sule rekord vette. Veel teine äpardus juhtus kohtunikel. Rahn lõi tõkkejooksus kolm tõket viltu ja puudutas neljandat. Kohtunikud aga ei kuulnud ega näinud seda.

*

Võistluste väljapaistvam mees oli G. Sule. Hüppas kõrgust 1,75, teivast 3,30, heitis oda 61,13 ja tõukas kuuli 12,08. Varakevade kohta ei jätta need palju soovida. Pealegi kui poiss ise on Valgas soomusrongide peal „kroonu leiba“ söömas. Teadagi, et seal palju aega treeninguks ei jää. Lõunatundidel saanud siiski veidi oda vibutada ja ka natuke kõrgust teha. Teivast pole saanud aga kättegi sel lihtsal põhjusel, et sarnast riistpuud väeosas ei ole. Nüüd lubasid Tartu mehed talle teiba kaasa anda ja kaitseväge ülemuse ees samme astuda, et ta õhtupooliti saaks mõned vabad tunnid treenerimiseks, sest mehel tuleb minna kolmikmaavõistlusele Eesti värve kaitsma.

*

Juba varakult kevadel on meeste vorm hea. Eriti tuleb seda tähendada Feldmanni kohta, kes mineva-aastase alavormi järele jälle suurt tõusu tendentsi näitab. Loodetavasti püsib ta ka vormis

Nagu arvestus, nõnda ka tulemus.

Võib vist lõpmatuseni vaielda ühe kui teise riigi jalgpalli paremus üle, kusjuures arvatav loht on sellest, kuidas arvestust teha ja mis selle aluseks võtta. Oleme toonud andmed FIFA aastaraamatu järele kui ka Pariisi „L'Auto“ kokkuvõtte. Allpool toome aga Soome „Urheilulehti“ kokkuvõtte, kusjuures aluseks on võetud värvate vahekord, s. o. võidetud värvatest on maha arvatud kaotatud väravad. Järjestus on:

1. Inglismaa 27—9=+18 p.
2. Saksamaa 17—3=+14 p.
3. Hispaania 17—4=+13 p.
4. Šoti 21—9=+12 p.
5. Rootsi 21—11=+10 p.
6. Norra 15—8=+7 p.
7. Poola 8—2=+6 p.
8. Taani 12—8=+4 p.
9. Rumeenia 5—1=+4 p.
10. Austria 10—7=+3 p.
11. Itaalia 11—8=+3 p.
12. Ungari 12—11=+1 p.
13. Tšehhoslovak. 12—11=+1 p.
14. Eesti 6—6=0 p.
15. Leedu 1—3=—2 p.
16. Lõunaslaavia 7—9=—2 p.
17. Luksemburg 3—5=—2 p.
18. Bulgaaria 0—3=—3 p.
19. Iiri 9—14=—5 p.
20. Belgia 5—11=—6 p.
21. Wales 2—10=—8 p.
22. Hollandi 7—16=—9 p.
23. Portugaalia 1—13=—12 p.
24. Läti 6—18=—12 p.
25. Šveits 9—22=—13 p.
26. Prantsuse 11—14=—13 p.
27. Soome 6—21=—15 p.

Kuivõrt see matemaatika arvustust välja kannatab, on rohkem kui küsitav. Peaks siiski üksikute vahekord teise järjestuse andma. Ei saa näiteks kuidagi Rumeeniat paremaks pidada Ungarist, Austriast jne.

kuni Eesti-Läti-Poola kolmikvõistluse, sest esineb seal ju tema suur rivaal lätlane Dimse, kes eelmisel aastal Feldmanni korduvalt kuulis löi ja koguni veel meetritega.

*

Kehalise kasvatuse instituudil on praegu krõbedad päevad. Nimelt tööd olla meestel kõrvuni. Ja see sellel väikesel põhjusel, et tahetakse esineda juunikuul Helsingis ärareetavatel Soome meesvõimlemise pidustustel. Kava on võrdlemisi laialdane ja mitmekesine. Tahetakse pakkuda võimlemise demostsiooni, mis läbi kaalitud füsioloogilisest seisukohast. Esinetakse nii üksik kui ka grupiharjutustega, mille alla kuuluvad harjutused kahe- ja kolmekaupaga.

Enne esinemist Soomes esinetakse aga veel Tartus ja Tallinnas, mis teataval määral tuleprooviks enne suurt demostsiooni Helsingis. Tartus kui ka Tallinnas esinevad peale meeste ka veel naisinstituutlased. Ja ka kava on suuremaks paisutatud, nimelt peale Soome harjutuste esinetakse veel ka teiste harudega, nagu: riistadel võimlemine, kergejõustiku harjutustega ja osavusharjutustega.

Peale esinemist siirdutakse Rootsi ja Soome, kus tahetakse tutvumeda sealsete spordiõludega. Ekskursioonist võtavad ka naised osa, nii et terve grupp 50 inimesele tõuseb. Peale tagasisõidu tahetakse peatuda veel Tallinnas, et jälgida kergejõustiku kolmikmaavõistlust. Seal siirdutakse uuesti tagasi Tartu, kus algab instituudil suvisemester, mis kuus nädalat kestab.

Kõik need sõidud tahetakse läbi viia omal kulul. Seepärast esinetaksegi enne Tartus ja Tallinnas, et saada omale tarrivimevaid summasid.

Läti sportline organisatsioon.

Kõikide liitude ja seltside üldjuhtivaks orgaaniks on Lätis „Läti sportliste organisatsioonide“ ühendus“ (spordi keskliit). Tema sihiks on ühtlustada spordiliikumist spordiliitude ja seltside vahel, anda juhtnööre üldliikumiseks, valvata amatöör mõistete täpset täitmist, ette valmistada olümpia mängudeks ja hankida summasid spordiliikumiseks. Ühendusse kuuluvad järgmised 10 spordiliitu: jalgpall, kergejõustiku, talve, jalgratta, tennis, ping-pongi, käsipalli, sõude, jaht, raskejõustiku liidud. Juhatusse kuulub iga eriliidu esimees. Esindajate kogu moodustavad kõikide Läti seltside esitajad, kusjuures iga selts on esitatud ainult ühe esindajaga. Ühendusel on omad nägusad ruumid L. S. B. spordiväljal. Ruumid koosnevad ühest suurest koosoleku saalist, liitude juhatuste koosoleku ruumist ja büroost. 6 suurema liidu ja ühenduse asjaajamist toimetavad kaks ametnikku, kuna teised liidud ajavad oma asju iseseisvalt. Üldbüroo ametnike palgad ja büroo kulud kannab ühendus.

Ühenduse juures töötab Läti olümpia komitee, missugune moodustatakse kolmest esitajast ühenduse esindajate kogu valikul.

Ühendus saab toetust kolmest asutusest ja see on: linn, kultuurkapital ja riik. Toetus aastast ei tõuse kunagi üle 10.000 lati. Sellest summast kätab ühendus bürookulud ja annab omalt poolt toetust eriliitudele ja seltsidele. Praegu kuulub Läti spordiorganisatsiooni 83 seltsi ligi 10000 sportlasega. Erilist spordihäälekandjat ei ole, kuid suuremad lehed on avanud sportlase nurga oma veergudel. Praegu on kavatsusel asutada ühenduse poolt iseseisv häälekandja, mis valgustaks kõiki sportlasi sündmusi ja küsimusi objektiivselt.

Suuremaid liite on Lätis Jalgpalli liit. Temasse kuulub 53 seltsi 2000 mängijaga. Liit saab summasid maavõistlustelt. Liidu eelarve käesoleval aastal on kokku seatud 19.000 lati peale. Terve Läti on jaotatud 5 ringkonda, iga ringkonda juhivad ringkonna jalgpalliliidud.

Esivõistlusi peetakse ringkondade viisi, kus ringkondade meistrid oma vahel kokku lähevad. Ringkonna meister läheb A klassi. Ober-liiga (nõndanimetatud liiduklassi) kuulub 7 spordiseltsi — need mängivad omavahel punkti süsteemis. Peale selle võtavad osa erivõistlustest oberliiga reserv meeskonnad, A klassi ja ringkonnaklasside teised meeskonnad. Need mängivad omavahel ja omavad reserv meeskondade meistri nimed. Liidu juures töötab jalgpalli vahekohtunikude kogu, kuhu kuulub ligi 100 vahekohtunikku. Kohtunikud on kolme järku: vanem kohtunik, kohtunik ja kandidaat. Kandidaat peab vähemalt 18 aastat vana olema ja vastava eksami sooritanud. Kohtunik peab olema vähemalt 21 aastat vana ja 2 aastat tegutsenud kandidaadina. Vanem kohtunik peab olema vähemalt 5 aastat tegutsenud kohtunikuna.

Teine liit suuruse poolest on kergejõustiku liit, kuid tegutseb katkendiliselt — ei ole sarnast suurt kergejõustiku peret. Pealegi harrastatakse kergejõustikku vähem kui jalgpalli. Riia linnas on head võimalused kergejõustiku arenemiseks, sest kolmel spordiväljal on jooksurada.

Väga hoogsalt tegutsevad veel ping-pong ja käsipalli liidud.

Teised liidud on väiksema tegevuse piirkonnaga ja omavad rohkem kohaliku tähtsuse, sest nende sporditegevus koondub peaaesjalikult Riias.

Lätlased ise kurdavad, et liitude rohkus kilustab jõudu ja selle tõttu kontsentreerida tervet liikumist on raske, kuid praegu koondamist võtta ette on võimata. Aineline külg liitudes ja seltsides lonkab tugevasti. Elujõulisi seltsi on väga vähe. Suurematest ja jõukamatest seltsidest on LSB, kes omab peale jalgpalli-, kergejõustiku- ja tennisväljade veel hea tribüüni ja seltsiruumid.

Nendes ruumides tegutsevad praegu elujõulisemad ja suuremad liidud. Sportline tegevus isenesest aastast-aastasse võtab suuremat hoogu ja levib üle maa. Kuid organisatsiooni ja spordiliikumise suurus on lätlased meist taga.

Pariisis peetud võistlustel on Ladoumégue 1500 mtr. jooksnud 4:02,2. Mouliness jooksis 400 mtr. 50,4. 5000 mtr. võitis Meney 15:24.

Pildil — Ladoumégue.

— Belgia — Prantsuse maavõistlus jalgpallis andis 6:1.

— Viin võitis Lõuna-Saksat jalgpallis 3:0.

Paberossid

Kasanova

25 t. — 25 snt.

Tähelepanu!

Meie vabrikus puhastatakse tubakat pneumaatilisel viisil tolmust ja teistest kahjulikkudest lisandustest.

O.Ü. „HAVANNA“.

Vabamaadlustel võitis Belgia.

Uued Euroopa meistrid.

Läinud nädalal peeti Brüsselis Belgia maadlusliidu korraldusel Euroopa esivõistlusi vabamaadluses. Neist võistlustest pidid ka Eesti ja Soome maadlejad osa võtma, kuid jäid ära. Eesti meeste saatmine langes ära ainelistel põhjustel.

Tagajärjed olid:

Kärbeskaal: — Molin, Belgia; 2. Cyarmati, Ungari.

Sulgkaal — Tasmany, Ungari; 2. Van Langenhove, Belgia; 3. Chasson, Prantsuse.

Kergekaal — Karpaty, Ungari; 2. Malmberg, Rootsi; 3. Offre, Prantsuse.

Kergekeskaal — Roosen, Belgia; 2. Käsermann, Shveits; 3. Zombory, Ungari.

Keskkaal — Gehri, Shveits; 2. Landberg, Rootsi; 3. Poily, Prantsuse.

Poolraskekaal — Söderqvist, Rootsi; 2. Deferm, Belgia; 3. Van der Sippe, Prantsuse.

Raskekaal — Richthoff, Rootsi; 2. Charlier, Belgia.

Punkte said: Belgia 19 p.; Rootsi 15 p.; Ungari 14 p.; Shveits 8 p. ja Prantsusmaa 6 p.

— Austria — Tshheho-Slovakkia amatöörid mängisid maavõistlust jalgpallis 5:4. Leipzig — Varssav linnavõistlus andis 3:1; Chemnitz — Varssav 4:4; Magdeburg — Halle 4:4; Praaga — Turin 4:2.

— Ilmakuulus Praaga „Slavia“ on välisvõistlustes end nii väsitanud, et kaotusi vastu võtma peab. Stuttgartis on ta kaotanud jalgpalli klubi 2:1 ja Karlsruhe mänginud 2:2.

Soomlane Laaksonen, kes võitis jooksu „Quer durch Berlin.“

Taani meeskond tuleb mängima. Tallinnas vastasteks TJK ja Sport.

Tuleval nädalal külastab Tallinnat esimehe Taani jalgpalli meeskond „Bolkklubben „Fremad““ naol Kopenhagenist. Siiasõit sünnib Tallinna jalgpalliklubi kutsel, kelle vastu üks mäng on, kuna teise mängu mängib Sport.

Tubakatehase „Laferme“ poolt on esimesele võistlusele eriauhinnaks välja pandud 2500 paremat sorti paberossi. Neist läheb 1500 võitjale meeskonnale, kuna kaotaja saab 1000 paberossi. Selle juures on tingimuseks, et taanlased annavad otsekohe ette 3 väravat.

— Walesi prints on vastu võtnud Inglise golfi-hiudu esimehe koha, kuna varemalt esimeheks oli lord Balfour.

— Poola võitis Rumeeniat vehklemises 3:1.

— Lõuna-Slavia võitis Rumeeniat jalgpallis 2:1.

Õigetele ennustajatele priipäased Lätiga maavõistlustele.

5. juunil peetakse Eesti-Läti maavõistlust Tallinnas. Meeskonna võistluseks seab kokku jalgpalliliidu tehniline komisjon. Lugejatele pakume aga võimalust oma arvamist avaldada sellega, et ta täidab nimed tema poolt arvata-va koosseisu jaoks.

Juuresolev täidetud tabel peale väljalõikamist tuleb „Spordilehe“ toimetusele saata 27. maiks märgusõna „Eesti koosseis“ all.

Õieti näidatud (mis ühtub tehnilise komisjoni koosseisuga) koosseisu saatjatele loositakse välja 3 priipäasu Eesti-Läti maavõistlusele.

Arvatav koosseis Läti vastu 5. juunil 1930 a.

Väravavaht
parem kaitse
vasak kaitse
parem poolkaitse
keskpoolkaitse
vasak poolkaitse
parem äär
parem sisemine
kesktormaja
vasak sisemine
vasak äär
Koosseisu saatja
(Nimi ja aadress)

„Kalevipoeg“ sai Pärnus tubli sauna.

„Sulev“ ja „Tervis“ andsid kokku 9 „kuiva“.

10. ja 11. mail võistles Tallinna „Kalevipoeg“ Pärnus.

Mõlemad päevad olid talle kurbadeks faktideks, kuna ta pidi vastu võtma kahelt mängult kokku 9 kuiva.

„Sulev“, kes alles noor meeskond, esines kurnis südilt, andis oma kolm väravat ära, kuna „Tervis“ ise tõstis arvu kolmekordseks ja veeratas 6 palli väravasse.

Osalt tuleb külaliste kaotus panna nende ebaõnnele.

Publikumi huvitas mäng vähe ja paljud olid imestanud, miks korraldajad toovad külla 2. kl. meeskondi ja panevad vastu 1. kl. meeskonna, nagu seda on „Tervis“.

Pärnu linnapea karika sai „Vaprus“.

Kaitseväe protest jäi tähelepanemata.

Kaitsevälased esitasid protesti 4. mail Pärnus aset leidnud teatejooksu võitja meeskonna vastu, mille tagajärjel ka linnapea karikas esialgu välja andmata jäi.

Hiljem kokku astunud vahekohtunikkude kogu leidis, et protest pole küllaldaselt põhjendatud ja jättis selle tähelepanemata. Karikas anti välja „Vaprusele“.

Kehakasvatuse instituut esines Tartus võimlemisettekannetega.

Tartu kehakasvatuse instituut, mis kaks aastat järjekindlalt töötanud, esines hiljuti peaaegu täies koosseisus esimest korda avalikkuse ees. Esinemine võeti rohkearvulise publiku poolt suure rahuldustundega vastu. Harjutused viidi nende raskepärasurele vaatamata ladusalt ja puhtalt läbi, mida tuleb panna suurel määral õpetajate pr. E. Dööringi ja E. Rosenblatti ning A. Kalamehe töö arvele. Üllatavalt hästi said hakkama naised oma raskete harjutustega, mis meeste omadest palju taha ei jäänud.

Kehakasvatuse instituut esineb sama kavaga juunikuul alul Tallinnas ja hiljem Soome reisil ka Helsingis. Peale selle sõidetakse veel Rootsi.

NMKÜ võit Tapal.

Tallinna NMKÜ meeskond mängis 11. mail Tapal malevkonna spordiklubi vastu, keda võitis 7:1.

Ekraveliidu ametlik teadaanne.

Eesti kerge-, raske- ja veespordi liidu juhatus otsustas:

1) karistada v. s. „Spordi“ liiget R. Kuurat ühekuulise võistluskeeluga, arvates 27. aprillilt 1930. a. põhjusel, et R. Kuura liidu vastava loata võttis osa rahvusvahelistest võistlustest Soomes.

2) V. s. „Sporti“ karistada Ekraveliidu määruste korduvate rikkumiste pärast rahatrahviga 25 krooni ulatuses.

3) R. Kuura ja v. s. „Spordi“ karistus avaldada „E. Spordilehes“.

Lugupeetud sportlased!

Lubage teie tähelepanu juhtida sellele, et TALLINNA (BALTI) JAAMA RAAMATUKAUPLOSES on saada-val kõige uuemad ja parimad välismaa

spordi ajakirjad

(üld- ja erialal)

Sealsamas leiab suures valikus

alastikultuuri ajakirju

neljas keeles, umbes 40 nimetust.

PEALE SELLE LIGI 350 IGASUGUST AJAKIRJA (üldse 11 keeles).

Palun vaatama tulla! Kauplus avatud vahetpidamata kl. 6 homm. kuni kl. pool 1 öösel.

Murdmaa Rakveres.

Läbi lahingute, saatusest valitud 13. mai teipäeval toimus siiski Rakvere propaganda murdmaajooks.

Jooks toimus 3 klassis: noored, algajad ja vanad. 9 noorest 1½ klm. võitis Kreek 7:42,6; 2) Lille 7:46,2; 3) Lauri 8:08.

Algajate klass on alati hiilganud oma rohkearvulise osavõtu poolest. Seekordki oli arv 69. Mõõdunud aastal oli veelgi suurem. Tänavu oli algajatel ja vanadel ühine maa. Tee pikkus umbes 4 klm. Stardipaugust möödus 17:06,2 min., kui finishi läbistas Ersten (5. jalgväe patal.). Teine oli Korbi (Rakvere spordi k.) 17:14,9 min. Poiss ehk oleks võitnud, kuid eksis vähe õigelt teelt. 3) Taa 17:38,8 min.

Võistluste lõppakkordiks oli vanade jooks. Oodati tugevat konkurentsi ja hiilgavaid saavutusi. Kahjuks pettus publik oma lootusis. A kl. mehed ei ületanud algajate tagajärgi. Tingit oli see passimisjooksust, kus ainult kohtade järjekord meestel silmis, mitte aateline võistlemine. Tagajärjed kujunesid järgmiseks: 1) Sirm (Kalev) 17:32,2 min.; 2) Lille 17:41,4 m. (R. spordiklubi); 3) Jürliku (Kalev) 17:47 min.

Mõõdunud võistlused täitsid oma propaganda ülesande, kuid tagajärjed üldiselt ei räägi midagi erilist.

Noorte murdmaameistrid Pärnus.

A kl. E. Peters ja B kl. J. Somson.

Hooaja viimased murdmaajooksu esivõistlused Pärnus korraldas 11. mail sealne Poiste Spordiliit.

Jooksud võitsid: A kl. E. Peters (Sõprus) 9:06 ja B kl. J. Somson (Sindi) 6:07 sek.

Jooksumaad olid 3 klm. ja 2 klm.

Murdmaa Petseris.

Petseri politsei spordiring korraldas 9. mail s. a. traditsioonilise omavahelise murdmaajooksu võistlused käesoleva aasta meistri nimele. Maa pikkus 3 ja pool klm. Võitjaks tuli kordnik O. Kakman, aeg 11.44,3, teiseks — allk. A. Pliink. Jooksta tuli kõva tuulega mööda küntud põldu ja läbi sügava kloostrori. J. V.

Järva esivõistlused tõstmises.

Viis uut maak. rekordi.

Järva esivõistlusi tõstmises korraldas Esna „Kalju“ 4. skp. Osavõtjaid 14, kõik „Kalju“ tõstjad-poisid. Enamikult küll kõik alles algajad ja võistlesid alles esimest korda, kuid mitmelegi võib tulevikku ennustada.

Edukamad mehed — A. Kippar, R. Laane ja O. Orav. „Kalju“ on veel ja jääb ka tulevikus vist ainukeseks raskejõustiku seltsiks Järvas, kus innukalt askeldatakse kangi juures ja tolmutatakse, maadlusega, harjutusruumi põrand puhaks, sest puudub maadl.-matt, mille pärast ka maadlusvõistlused jäid pidamata.

Saavutused tõstmises: (kah. surum., kah. reb. ja kah. tõuk.)

Sulgkaal: 1) A. Kippar — 192,5 kg. (57,5 uus rek. 55+80 uus rek.)

Kergekaal: 1) R. Laane — 222,5 kg. (72,51 väljasp. võist. 75 uus rek. + 65+85).

Keskkaal: 1) J. Karu — 217,5 kg. (67,5+65+85).

Poolraskekaal: 1) A. Danner — 227,5 kg. (77,5+65+85).

Raskekaal: 1) O. Orav — 257,5 kg. (75+77,5 uus rek. + 105 uus rek.)

Kalevi võidud Narvas.

10. ja 11. mail külastas Tallinna Kalevi meeskond Narvat, kus pidas 2 jalgpallivõistlust. Laupäeval võitis ta suurema ülekaaluga Narva Kaitsemaleva meeskonda, keda lõi 5:0. Teisel päeval oli vastaseks „Võitleja“ meeskond, keda pealinnaalased võitsid 3:0.

Jalgpallimängija murdis sääreluu.

Võrumaal pidas ÜENÜ Sänna osakond 10-aastase juubeli puhul omavahelist jalgpallivõistlust, kus 17-aastase Jaan Vellaku parema jala mõlemad luud murti. Õnnetus juhtus vastaspoole kaitsja löögist.

„Puhkekodu“ Türi.

Tallinna „Puhkekodu“ külastas 11. mail Türit, kus mängis sealse spordiringiga. Mäng lõppes 3:3.

K-m. „SPORT“

Tallinnas,

S. Karja t. 18/4

Kõnetr. (2)23-00.

Soovitab mõõdukate hindadega igasugu kerge-, raske- ja jalgpallisporti tarbeid ning võimlemise abinõusid parematest kodu- ja väljamaa tehastest

JALGPALLID.

täielik jalanõude osakond.

Spordiäri

RESEV-RESEL

Tallinn, Toompuiestee 19, telef. 20-19.

Soovitab oma valmistatud spordi ja võimlemise abinõusid.

Kõiksugu

sporditarbeid

soovitab

C-ü. „Esto“

Pikk 47, tel. (2)10-02.

Kes täie jõuga

tahab töötada,

see hoolitsegu oma tervise eest, sest ainult hea tervisega võib häid tagajärgi saavutada. Kosuta ennast tass „Ovomaltine“ ga eineks.

Saadaval kõikides apteekides ja rohu kauplustes.

Pealadu: A/S. «Ephag»
Tallinn: Harju tän. 41 ja
Narva mnt. 42
Tartu: Kompanii 1

D' A. WANDER A-G. BERN, SCHWEIZ

OVOMALTINE terwendet ka Teid!